

ROČNÍK: 1

ČASOPIS OBČANSKÉHO FÓRA V HRANICích

PŘEHLED

24

Pátek 29.6.1990

kanaďan v hranicích

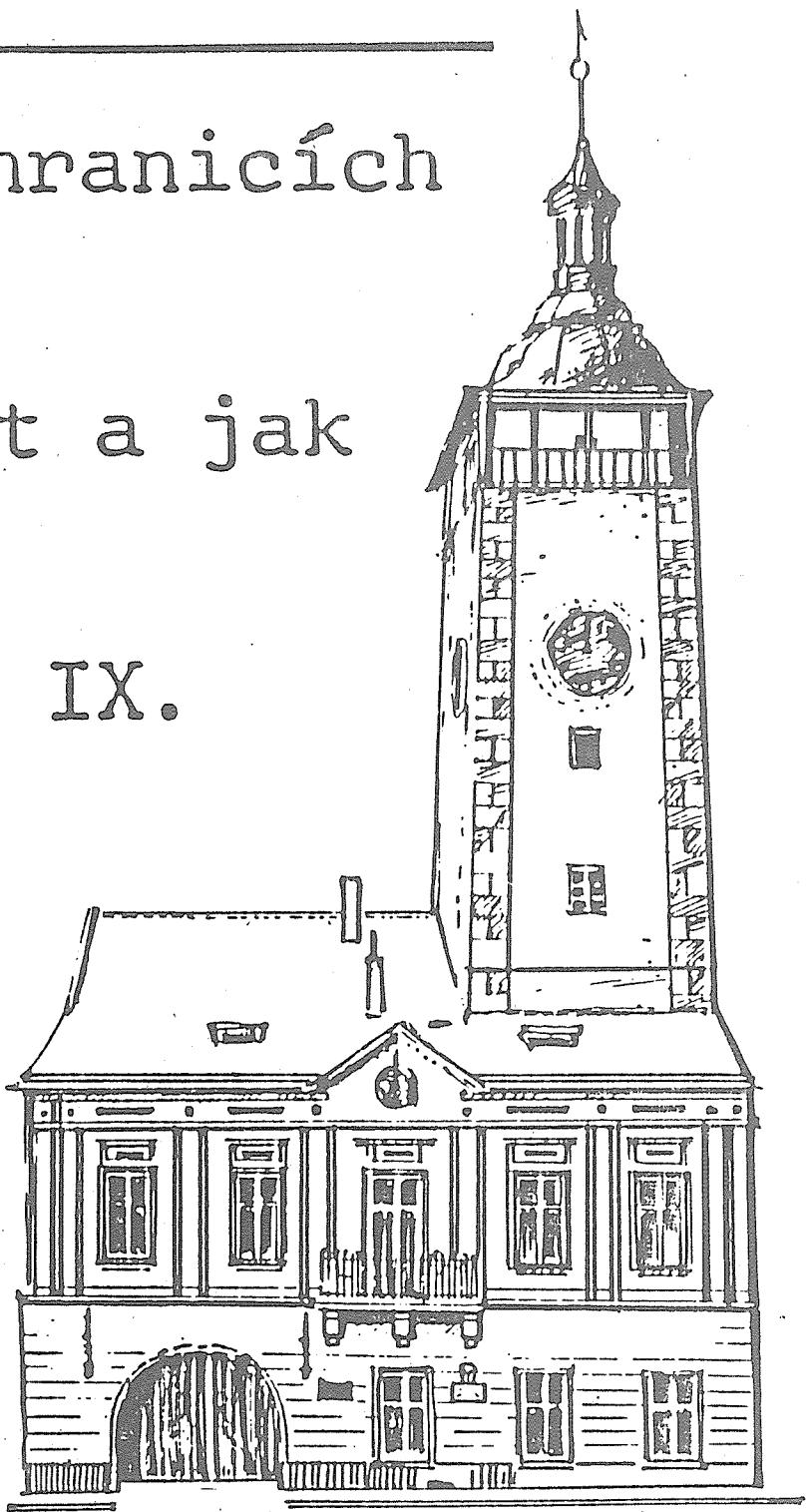
kdy pomáhat a jak

via itália IX.

doprava

město

školy

úvodník

KDY POMÁHAT A JAK ?

Ve stínu politických událostí proběhly maturity i přijímací zkoušky na vysoké školy téměř nepozorovaně, alespoň pro ty, kterých se to přímo netýkalo. Mladí lidé poprvé rozhodovali sami o sobě jako občané u volebních urn a téměř zároveň rozhodovali o svém budoucím osudu u zkoušek dospělosti a u přijímacích zkoušek.

O maturitách jsme už psali. Pokud jde o přijímací zkoušky, budou asi mnozí studenti překvapeni, když jejich přijetí na vysokou školu bude zamítнуто, třebaže letos limitují počty přijímaných studentů pouze kapacity jednotlivých škol (velikost laboratoří a učeben, počet vysokoškolských učitelů). Přiznejme si upřímně, že vědomosti mnoha studentů nebyly valné. Ovšem vědomosti se dají doplnit, nesmí však chybět zájem o zvolený obor a snaha orientovat se v něm. Bohužel mnohdy chybělo i to.

Je zbytečné diskutovat o tom, jak stav vědomostí studentů ovlivnily různé reformy našeho školství, jak zapůsobilo obecné podceňování vzdělanosti zároveň s formálnimi "požadavky na vzdělání", když jako doklad o vzdělání platil papír s potvrzením (často podivně získaným) bez ohledu na to, zda tomu osvědčení odpovídají i vědomosti, schopnosti a rozhled. Škody ve školství a stavu obecné vzdělanosti se budou ještě dlouho napravovat. Je tu však něco, nač by bylo třeba upozornit rodiče.

Letos už v prostorách, kde se před zkouškami shromažďovali (dospělí!) čekatelé, nesedělo tolik maminek a tatínek, ale byli tam. Vzali si volno a věnovali je zkoušenému dítěti. A byli by ochotni obětovat i víc. Vzpomeňme, kolik úsilí a času věnovali rodiče v minulých letech dětem, které se chtěly dostat na vysokou školu. Jak sháněli pomoc známých svých známých, jak se ponižovali a prosili, jak matky vstupovaly do KSČ, jen aby děti mohly studovat, jak rodiče dokonce chystali dary a úplatky, z nichž mnohdy těžili podvodníci. Tento nezdravý společenský jev byl stvořen situací, kdy skutečně platio víc, měl-li někdo strýčka vrátným na ministerstvu, než byl-li vynikajícím studentem s hlubokými vědomostmi v oboru a ještě k tomu byl dělnického původu.

Dnes by si už rodiče měli uvědomit, že svým dětem neprospějí ani doprovodem ke zkouškám na vysokou školu ani intervencí u děkana. Čas a úsilí, které do toho investují, by měli věnovat svým dětem o mnoho dřív, už v předškolním věku, chtějí-li, aby jejich dítě studovalo, aby obětalo při zkouškách i kdokoliv v životě. Nevšímavá matka, která vleče za sebou stále jen okříkované dítě, neodpovídá na jeho otázky a nepovzbuzuje jeho zájem o poznání okolního světa, bude někdy zbytečně vysedávat v předsáli při zkouškách dospělé dcery nebo syna. Lidé bez vlastního rozhledu, lidé bez iniciativy a bez schopnosti samostatně se rozhodovat, najdou v budoucnosti těžko uplatnění.

2. Památky a charakter města - pokračování

O TVÁŘ HRANIC IV

V polovině 19. století se protrhl strnulý stav východomoravského města několika zásahy zvenčí. Hranice neotřásla tolik revoluce roku 1848 / i když se tehdy vytvořily dokonce dva oddíly revoluční gardy/, jako pak padesátá léta.

V roce 1847 byla dovedena Severní dráha Ferdinandova jednou kolejí až do Hranic. Frekventovaná trať, spojující Hranice s Vídni, Krakovem a později i Prahou, znamenala hluboký zásah do života Hranic. Bouřlivé období výstavby trati přineslo velký pohyb obyvatelstva, město obklopovaly několik let tábory dělníků ze všech koutů monarchie. Městská zástavba se postupně protáhla směrem k nádraží. Původní podoba nádraží se bohužel nezachovala, protože bylo ve čtyřicátých letech tohoto století podstatně přestavěno. Význačnou stavební památkou je však viadukt, který se zachoval v podstatě v původní podobě. Byl zahráněn i před destrukcí na konci druhé světové války. Viadukt není jen památkou na historickou výstavbu Severní dráhy, ale také významnou památkou technickou a svým začleněním do krajiny a vznosnými oblouky i památkou este-

o tvář hranic

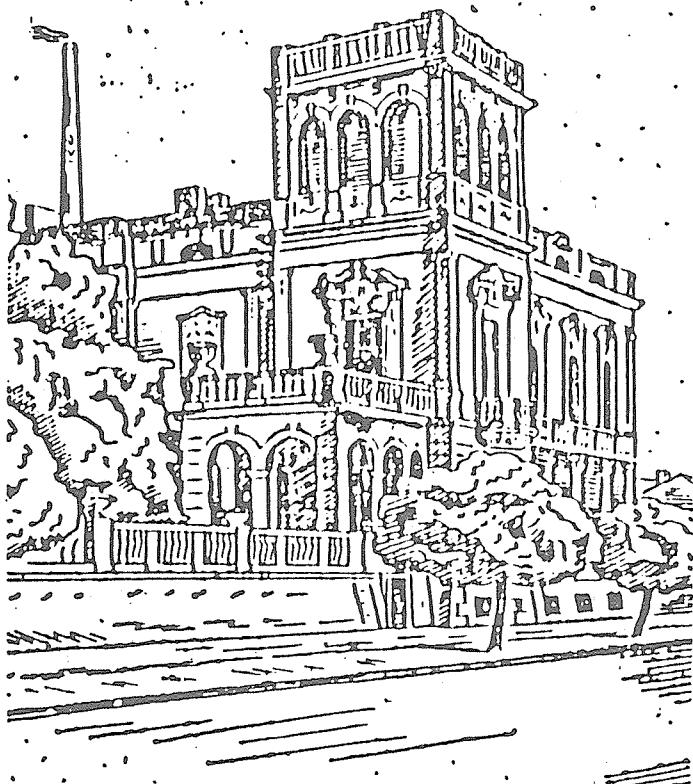
3

tického cítění tehdejších stavitelů. Je s podivem, že mezi železničáři, kteří vždy projevují tolik zájmu o historii železniční dopravy, nevznikl dosud Spolek přátel hranického viaduktu či Společnost pro dějiny Severní dráhy Ferdinandovy, které by se staraly o uchování a propagaci vzácných technických památek v naší oblasti.

Druhým zásahem zvenčí do života Hranic bylo vybudování vojenského učiliště, pro které se vystavěly v Hranicích v letech 1853-1863 budovy pozdější Akademie. Původně sem bylo umístěno dělostřelecké učiliště, později vojenská reálka a šlechtická jezdecká "Kadetenschule". Budovy Akademie tvoří výraznou dominantu při pohledu na město od jihu. Je jen škoda, že tyto budovy v majetku československé armády byly vyřazeny ze soupisu chráněných historických památek. Přes snahu armády uchovat vzácné vnitřní prostory /Jiříkův sál, zrcadlový sál, kaple sv. Barbory/ i celý objekt v původním stavu a zabránit jejich znehodnocení nevhodnou modernizací, chybí budovám odborná památková péče /úprava fasády, poškozené detaily vnitřního zařízení/, a hlavně peněžní prostředky na takovou péči, které dosud na takové účely armádní rozpočet neposkytoval. Vzhledem k mimořádnému významu této stavební památky by měla hranická veřejnost spolu s důstojníky a vojáky zdejší posádky usilovat o to, aby Akademie získala statut chráněného památkového objektu, aby její krásné sály byly nejen odborně restaurovány, ale také přístupny veřejnosti. Nás, obyvatele Hranic, poutají k této budovám vzpomínky na slavnou dobu, kdy v nich působila vojenská akademie, učiliště československé armády, které vyškolilo mnoho důstojníků, organizátorů naší armády a bojovníků na všech frontách druhé světové války. Návštěvníci z okolních států, zvláště z Rakouska, budou mít o budovy zájem i pro vzpomínek na "kadetku" a ostatní školy z doby rakousko-uherské monarchie. Ne tak proto, že by vzpomínali na slávu rakouských oficírů, jako spíše proto, že v hranických vojenských školách se učili a trpěli pozdější světově známí spisovatelé a básníci Robert Musil, Joseph Roth a Reiner Maria Rilke, kteří své zážitky vypsalí ve svých dílech. Ani na tuto tradici by neměli hraničtí občané zapomínat. Památku slavných umělců by měla připomínat alespoň pamětní deska, případně pamětní síň, která by lákala zahraniční návštěvníky.

Třetí změnou, která zasáhla Hranice ve druhé polovině minulého století, byl vznik prvních továren. Památky počátků industrializace, donedávna podceňované a likvidované při moder-

Akcie společnosti
První moravské továrny na vodovody
a pumpy

nizaci továren, jsou dnes ve světě objektem velkého zájmu. Hranice mají to štěstí, že se dodnes zachovala původní administrativní budova "První moravské továrny na vodovody, plynovody a pumpy Ant. Kunze, c.k. dvorního dodavatele". Ve vší své bizardnosti svědčí tento "administrační palác", dílo českých architektů Křížaneckého a Po-korného, o romantickém gründlerství náhle se rozmáchnuvších podnikatelů z osmdesátých let minulého století, kteří stavěli své továrny jako vily a své vily jako hrady, jak svědčí hrádek Kunzov. Jak zdobná byla stavba administrativní budovy, tak zdobné byly i jeho vodovody, pumpy a další výrobky, ze kterých se bohužel jen málo zachovalo. Závod Sigma by měl nejen nadále udržovat památeční budovu a upravit také stylově její okolí. Měl by shromáždit také původní výrobky a užít jejich výstavku ke své reklamě a ke vzpomince na svérázného českého továrníka, romantického výrobce vodovodů.

pokračování příště

Libuše Hrabová

HRANICE 1933

PŘEHLED

V neděli dne 1. ledna 1933

František Čajka, starosta města Hranic

Naše město patří ke skupině měst, jež jsou odkázána na přispěvek z vyrovnanovacího fondu. Tento ale plně nekryje vykázaný schodek, takže je nutno prováděti bezohledné úspory ve vydániach a snažit se zvyšovatí příjmy, konečný pak schodek uhraditi výpůjčkou. Při všeobecné kritické hospodářské situaci není možno ale najítí ústav, který by na takovýto účel městu půjčku poskytl. Půjčku možno docílit jen na podniky rentabilní. Při tom úkoly města stále stoupají. Každý nově odhlašovaný zákon ukládá obcím nové a další povinnosti a nikdy se nezmíni o úhradě.

Jak si tedy pomoci a jak si pomáhalo naše město? Zůstávalo se prostě dlužno - jednak dodavatelům tak dlouho, dokud vydrží jejich trpělivost a druhá věc - mnohem vážněji - zůstaly dlužné úroky a enuity z dřívě uzevřených půjček. Dlužná částka jest již značně vysoká a k nějakému radikálnímu řešení v roce 1932 nebylo možno přikročiti, protože naše město mělo v půlroce volby. Reprézentanti většiny dřívější byli vlečeni osudem a bolestné jest dnes vzpomínati, že město pomocí - zrezovali politické strany ke vstupu do nynějšího radničního bloku s poukazem, že město jest na pokraji katastrofy.

V roce 1933 dokončíme přestavbu Beedy i zadního traktu a provedeme opravu radnice. Spoluúčastní jsme na dlažbě Kropáčovy ulice a regulaci Ludiny. Dá-li souhlas Zemské voj. velitelství, bude pokračováno v úpravě kašáren Střelce Jana Čapka, zejména augmentačního sklediště. Dokončen jest celkový regulační plán města a přikročí se k sdělení plánu kanalizačního. Pracuje se na návrhu nové nemocnice tak, aby se v roce 1934 mohlo přikročiti ke stavbě. Město bude podporovati akci stavby dělnických domků a akci Matice pro postavení budovy pro živnostenské školy.

Okolů dojeti a budou jen tenkrát splněny, když všechni přiloží ruku k dílu. V těžké době připadá čestný úkol místnímu tisku, aby občanstvo vedl na správnou cestu a nedopřál městu k osobním útokům a polemikám.

Bilanci obřaditel o hřebíčkách se upozorňují na solidní rámc obřaditeli

Barbory Kostkové

rodové po F. Emile Kostkovi
v Hranicích, Hermannova ul.,
V bilici se jedná o výrobky dojitého lesa
přiznádo zeleninovou, Jakob Lederhose značka.
Kámen, výrobky a p. z feritické kůže shoz-
tuji se ve 24 hodinách a Jakubkelli příslu-
šecem.

Práce solidní. Ceny mírné.

Kování na dýmky

zkrácených drahob...
v malém i větším
druhů a za ceny mírné

Antonín Bárta, pasíř v Proseči u Vysokého Mýta. Čechy.

Štočky pro knihtisk všeho druhu v provedení
vzorném a cenách mírných.

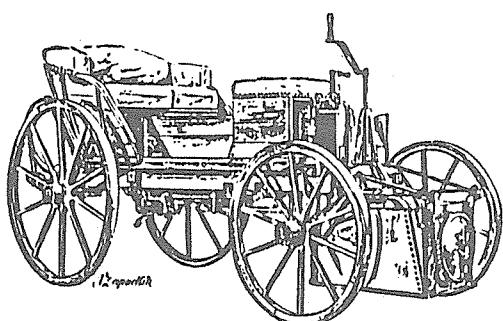
Nynější blok je u vlády teprve půl roku. Začátky byly těžké. Vždyť i odevzdání starostenské funkce muselo se dítí pod tlakem dohlížejícího úředu. A vniknouti do všech tajů není věci snadné, zvlášť když v některých oddělech dosud není patřičné loyalty a v soukromých rozhovorech se o členech rady (bloku) mluví s jakýmsi výsměškem!

Dále má naše město ohromné čestky jako nedoplatky veřejných dávek u poplatnictva za minulé léta. Bude nutno dlužné tyto obnosy vymoci a občanstvo musí samo v tomto ohledu usnadnit situaci správy města tím, že nenechá dojiti až k exekuci. Bude nutno přeorganizovat předpisy dávek, neboť množí "číkovním" přiznáním unikají a příjmy obecní jsou ztenčeny.

Podnikli jsme kroky u peněžních ústavů, abychom přechodně neusili platiti umuřovací čestky, pouze úroky. A splní-li vláda svůj slib o snížení úrokového procenta, bude snad možno i v našem městě docílití rovnováhy obecního hospodaření.

Pozn. redakce: Při druhém setkání s Přehledem z r. 1933 opět s úžasem zjištujeme, že některé problémy ve správě města přetrvávají. Srovnání může být pro nás všechny poučné.

Nevíme, zda pomohl náš článek v Přehledu č. 21, ale je skutečností, že na křižovatce u pošty se již nepráší. Povrch byl pokryt živícím kobercem o dva měsíce dříve. Bezpečnost této křižovatky však zůstává nedořešenou záležitostí. O tomto problému a stavu současné městské dopravy nám napsal náš čtenář pan Pejřil následující článek:

ČSAD nás nyní vozí po změněných trasách. Dolní zá-měr, uvolnění náměstí, se povedl zatím jen částečně. Úplně to bude v pořadku až po vybudování parkoviště mimo náměstí. Horší však to je s přístupem na náměstí, kde je obchodní centrum. Nová zastávka u pošty je výhodná. Horší je to při cestě z náměstí, kdy přechod přes složitou křižovatku v zastávce je nebezpečný. Výhodnější by bylo nastupovat na nové za-stávce u mlékárny, kam vede cesta pivovarskými schody. Ale schody jsou v desolátním stavu, téměř ne-schůdné, v zimě tudy chodit bude nebezpečné. Národní výbor kapacitu na opravu má, ale chybí mu peníze. Chceme žít moderně a podnikavě. Využijme tedy stále-té zkušenosti, pomezme sami sobě a vypišme věcnou loterie. Naše hranické podniky by ji jistě dotovaly bohatými a užitečnými cenami. Další organizace by se přidaly. Vždyť se jedná o jejich zaměstnance, kteří by při možném úraze chyběli na pracovišti. V Kazetě Přerov bychom jistě levně získali další hodnotné ceny a nějaké by se mohly dokoupit. Ovšem celé řešení dopravního spojení je jen provizorní. Až se začne bourat v Komenského ulici, bude se to zase měnit, protože z té ulice se stane ne-bezpečná soutěška.

Dalším nedostatkem je spojení od Slavie k nemocni-ci. Je řídké a jezdí se kolem celých Hranic. Zde by bylo nutné otevřít ještě jednu krátkou linku, která by jezdila častěji a méně objížděla. Ovšem, jako lisik se neodvážím doprovázkům radit, to by jistě lépe poradili ze svých zkušeností řidiči těchto linek.

Jaroslav Pejřil
1. máje 84

INFORMACE O VÝPLATĚ STÁTNÍHO VYROVNÁVACÍHO PŘÍSPĚVKU

Na výplatu částky 140,- Kčs má nárok každý občan.

Důchodci: částka bude vyplacena ke všem důchodům, mimo sirotčí. Důchodci proto nemohou výplatu po-žadovat u zaměstnavatele pokud pracují, a to se týká i vdov a částečně invalidních důchodců.

Pracující: vyplácí zaměstnavatel, včetně dětí, na které pracovník pobírá přídavky. Ženy na mateřské dovolené, obdrží částku složenkou zaměstnavatele, i když jim žádná jiná výplata nenáleží.

Občané bez pracovního poměru (ženy v domácnosti) - vyplácí ONV Přerov, nutno se dostavit na odbor sociálních věcí, dveře č. 2, kde jsou vydávány žádosti k vyplnění a budou poskytnuty další in-formace.

Jízdní řád zvláštního autobusu pro důchodce a invalidní občany.

Tato zvláštní linka je určena pouze pro dů-chodce a invalidní občany. Prosíme občany, aby byla tato skutečnost respektována.

Doprava bude zahájena 2.7.1990, v pondělí, středu a pátek.

Časový posun jízd není možný vzhledem k tomu, že k doprově je použit autobus domova důchodců.

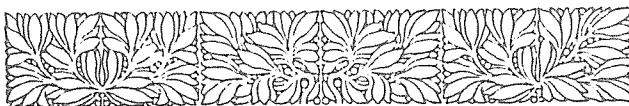
Děkujeme vedení domova důchodců a především řidiči autobusu panu Novákovi za projevenou ochotu a pochopení, při zajištění této mimo-fádné autobusové linky.

Za MěstNV Hranice
úsek soc. zabezpečení
Jaroslava Černé

Jízdní řád zvláštního autobusu:

- 6,50 - odjezd od domova důchodců - U Kostelička
- 7,05 - sídl. Hromůvka u tel. budky za obchodem
- 7,10 - sídl. Nová ul. - na zast. ČSAD
- 7,14 - zast. ČSAD u Slavie
- 7,15 - zast. ČSAD - u samoobsluhy na 1. máje
- 7,16 - Kpt. Jaroše - zast. ČSAD u Kavříku
- 7,20 - Struhlovecko - u domu s peč. službou 1721
- 7,25 - zast. ČSAD u Karnoly
- 7,28 - náměstí T.G.M. - u Zlatníka
- 7,30 - odjezd z náměstí do domova důchodců, možnost zastávka na Sov. armády
- 8,55 - odjezd od domova důchodců - U Kostelička
- 9,00 - náměstí T.G.M. - u Zlatníka
- 9,05 - Če. armády u Karnoly
- 9,10 - Struhlovecko - DPS 1721
- 9,12 - Kpt. Jaroše
- 9,14 - pošta
- 9,15 - Sigma I
- 9,16 - Slavie
- 9,18 - sídlisťte Nová ul.
- 9,22 - sídl. Hromůvka u tel. budky za obchodem
- 9,27 - náměstí T.G.M. - u Zlatníka
- 9,30 - odjezd z náměstí do domova důchodců, možnost zastávky na Sov. armády

Tato zvláštní linka bude jezdit pouze v pravovní dny a to v pondělí, středu a pátek.

Životní jubilea občanů našeho města v červenci 1990

75 let:

MUDr. Ludmila Kropáčková, Sov. armády 711
Josef Batěk, Zborovská 1296
Rudolf Žubek, Družby 1317
Ludvík Šťastný, Velká 89

80 let:

Lucie Končalová, Obránců míru 1379
Karla Mátlová, Struhlovsko 1405
Marie Cagašová, Drahotuše, Nádražní 127
Jindříška Macháňová, Drahotuše, Hranická 353
Berta Bezděková, Drahotuše, Hranická 79
Karel Kunovský, Drahotuše, Nábřežní 297
Alžběta Macíčková, Jungmannova 1805

85 let:

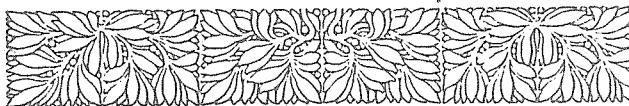
Marie Růžičková, Zborovská 654

90 let:

Marie Kuličková, Kramolišova 1071
Vojtěch Behánek, Drahotuše, Náměstí 117

91 let:

Ludmila Cibulcová, Hakenova 1002

UPOZORNĚNÍ ČTENÁŘŮM

V průběhu letních prázdnin vyjde Přehled pouze dvakrát:

číslo 25 dne 10. července,
číslo 26 dne 3. srpna.

První zářijové číslo Přehledu (27) bude v prodeji už 31. srpna 1990.

Po prázdninách budeme vycházet opět každý týden.

Dále upozorňujeme, že knihovna OF bude v době prázdnin uzavřena.

Provoz bude zahájen opět 3. září 1990.

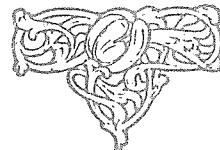
Redakce přeje všem svým čtenářům příjemnou dovolenou!

de Volkskrant

HELLA ROTENBERG V HRANICích

Koncem minulého týdne navštívila Hranice holandské novinářka Hella Rottenbergová, která je listem Volkskrant vyslána na rok do Prahy. Volkskrant je nejvýznamnější holandský deník, který si musí ráno přečíst každý holandský politik. Hella Rottenbergová přibližuje holandskému čtenáři již od listopadu pravidelně dlouhými články situaci v Československu. Do Hranic přijela sbírat materiál na reportáž o povolební situaci na menším městě. Mluvila proto jak s představiteli města, tak se zástupci různých politických, ekonomických a etnických seskupení. Tento článek bude patřit do série reportáží o menších městech ve střední Evropě, které jsou v těchto týdnech ve Volkskrantu publikovány. Doufajme, že světem nebudu otřásat velké politické události, které by článek o našem městě ze stránek Volkskrantu vytlačily, že my se budeme moci dozvědět, jak nás vidí svět.

M.v.D.

Prostřednictvím vašeho týdeníku Přehled jeme se dozvěděli o připravovaných oslavách Dne hudby v našem městě, a proto bychom vás rádi použili jako zprostředkovatele ještě jednou - k vyjádření srdečných díků a obdivu k pochopení a schopnosti posluchačů i učitelů LŠU.

Ochotně souhlasili vystoupit se svým pořadem smyčcového orchestru a cimbálové muziky v parčíku naší školy a pro nepříliš příznivé počasí dokonce ve školní jídelně. Celý koncert doprovázený zaevčeným slovem pana učitele Josefa Vývody byl pro nás nevšechnim uměleckým zážitkem a nádherným doplňkem předmětu estetická výchova.

Děkuji učitelé a žákyně
střední zdravotnické školy
Hranice

TURISTICKÉ PŘEKVAPENÍ

V roce 1933 maturoval na hranickém gymnáziu Vladimír Pavezka a v brožurce 100 let gymnázia v Hranicích je místo adresy u jeho jména poznámká "v zahr." Proč? Protože byl synem majitele inžetalatérského závodu, z něhož je dnes mateřská škola s.p. Sigmy? Protože za Protektorátu byli jeho rodiče umučeni v koncentračním táboře? Protože ve 2. světové válce uprchl jako mladý podporučík do zahraničí a prošel západní i východní frontou, aby se vrátil s naší armádou přes Duklu do obovozené vlasti? Protože byl zástupcem velitele hradní stráže za prezidenta dr. Beneše a musel po r. 1948 opět opustit Československo a odjet do Anglie. Nakonec se usadil jako samočinný podnikatel v Kanadě pod adresou: Vladimír Pavezka, 36 Queen Street North, Renfrew, Ontario, Canada.

Když z drážďan s atřílenem, ochraňujících využitosti socialismu, se stal šrot pro hutě a dříví na podpal, přijel se podívat po 42 letech opět na město, ve kterém se narodil a studoval. Bylo to právě ve dnech svobodných voleb. Podle jeho slov samozřejmě město nepoznal, hlavně Nádražní třídu, která silničním průtahem a novou výstavbou naprosto změnila svou tvář.

Velmi se divil nečistotě města a věnil si, že v průběhu čtyř dnů, které v Hranicích strávil, žádné čištění města neviděl. Ubytoval se v Cementáři a samozřejmě dostal pokoj v 7. patře, kam se jezdí výtahem do 6. patra a pak pěšky do 7. patra. Pro čtyřasedmdesátiletého s kufrem je to jistě malíčkost. Pro cizince nepochopitelný projekt, v němž se možné pro nedostatek peněz výtah do nejvyššího patra nebuduje.

Zajímavé byly jeho potíže s talony na benzín. Informační služba pro turistiku v Kanadě mu doporučovala, aby na cestách používal šeky, protože při jejich ztrátě banka je jinému majiteli nemůže proplatit bez podpisu původního majitele. A tak vlastnil šeky na americké doly. Tyto šeky se mu podeřilo vyměnit za talony na benzín v Benešově u Prahy. Přijel však do Hranic a ve směrnici komerční banky v Cementáři nerezil. Šeky neznali a nechtěli je za talony vyměnit. A protože skutečně ztratil někde v ČSFR 400 dolarů, musel počítat jen s šeky. Ochota v bance byla a úředník banky telefonicky zjišťoval možnost výměny šeků v bance v Přerově, Olomouci, Ostravě a Praze. Asi za hodinu a půl telefonování bylo vše zachráněno a šek mohl být vyměněn za talony na benzín. Poslední překvapení bylo, že platil doly a nazpět dostal tuzexovou korunu.

Ukládáte-li **PENÍZE** obratte se
Potrebujete-li **PENÍZE** s důvěrou na
kontribučenskou, veřejnost a nejistotu rolnickou záložnu
v Hranicích, na Žerotínově nám. tv domě lékárny „U lva“
která poskytuje, při naprosté a bezpečné situaci úrok co nejvhodnější. Za
vklady tučí podílci 31 obcí okresu hranického a členové výboru celým svým
jménem. Správa záložny postavena jest pod bezprostrední dozor státu a oklá-
dají sám obec na příkaz moravského zemského výboru své hranice jménem.
Správce záložny: FRANT. ČHAL, radní o starostu v Hrdibově.
Predseda záložny: FRANT. HRUBEČ, radní o starostu v Cernoticích.

**HOTEL
„ČERNÝ OREL“**
pohostinské pokoje, dobrá domácí kuchyně,
výtečné pferovské pivo.
HRANICE, WILSONOVA TŘÍDA.

English spoken	On parle français
Kavárna a restaurace	
„HOTEL BRNO“	
v Hranicích	
Žerotínovo náměstí.	
Telefon čís. 19	
Cizinecké pokoje moderně zařízené, elegantní restaurace a kavárna, výborná kuchyně, vždy čerstvý plzeňský prazdroj, tuzemská i cizozemská vína. Prvotřídní obsluha a všechny novinky.	
Maj. F. J. RYCHTARSKÝ	

Pro něho byla bezcenná, a tak ji daroval „ubohému“ Čechoslováku na přilepšenou. Sám nevím, co s jednou tuzexovou korunou udělám.

Na návštěvu přijel se svou manželkou – Angličankou – a synem, který chtěl zjistit možnosti uplatnění počítacích strojů. Mnohé radosti neužili a myslím, že jsme si v jejich očích udělali i jakousi ostudu, protože nejsme připraveni na turistický ruch.

A ještě jednu poznámku. Pan Pavezka za- toužil podívat se na naše město z radnice. Ta věk není zpřístupněna. Nestalo by zato, abychom umožnili rozhled z radnice nejen turistám, ale i našim občanům za určitý poplatek v určitý den a hodinu a třeba i s průvodcem? Můžeme-li být na svoje město hrdi, proč bychom je neukazovali z výšky?

školy

HRANICKÉ ŠKOLY

Zpráva o čerpání finančních prostředků a o zajištění oprav školských zařízení v roce 1989, plán na rok 1990.

Městský národní výbor v Hranicích - odbor školství, kultury, zdravotnictví a sociálního zabezpečení spravuje 43 šolských zařízení a 3 jesle. Šolská zařízení jsou umístěna v 29 objektech, které jsou vytápěny 13 kotelnami na pevná paliva a 8 kotelnami plynovými. Ve všech těchto objektech zajišťuje úsek školství provádění údržby, revizi vnitřních zařízení a odstraňování všech závad.

Mateřské školy v Hranicích jsou umístěné jednak v budovách původně sloužících k jiným účelům a adoptovaných pro potřebu MŠ, jako např. MŠ v Komenského ulici, v Teplicích a v místních částech Drahotuše a Velká, dále v účelových objektech, jako MŠ Struhlovsko, Hromůvka, Gallošova a Šmeralova. V současné době je na základě žádosti pedagogických pracovníků doporučováno snižovat naplněnost mateřských škol v jednotlivých odděleních ze stanovené průměrné kapacity 30 dětí na 20 - 25 dětí. Toto snížení však není dosud zákonem stanovené. V dnešní době MěstNV nemá další vhodné prostory pro zřízení nových objektů MŠ, aby tím došlo k vytvoření vhodných podmínek pro snížení počtu dětí v MŠ na doporučovanou kapacitu a zároveň k uspokojení všech žadatelů o umístění dětí v těchto zařízeních.

Od 1.9.1990 bude otevřeno pouze jedno nové oddělení MŠ na Hromůvce, které by mělo sloužit především pro spádovou oblast Hromůvka a Nová ulice. Provoz mateřských škol je zabezpečován z rozpočtu MěstNV. V roce 1989 činily náklady na provoz MŠ 786 952,74 Kčs a náklady na údržbu 379 562,28 Kčs. V údržbě se jednalo především o zajištění těchto oprav: položení a opravy podlahových krytin, opravy ÚT, radiátorů, zednické práce, opravy hromosvodů, topenářské a vodoinstalační práce, revize a ostraňování závad z revizí, provedení tizolu a penetrace kolem budovy MŠ Struhlovsko a další drobné práce.

Pro nedostatek finančních prostředků nemohly být v roce 1989 zajištěny všechny požadované údržbové práce na objektech MŠ.

Základní školy jsou umístěné v 10 objektech. V roce 1989 činily provozní náklady 2 850 658,94 Kčs a náklady na údržbu 1 505 730,05 Kčs v tomto rozsahu:

ZŠ třída 1. máje - 302 912,37 Kčs

topenářské práce, kanalizace, opravy dílen, vyvložkování komínů, půdní postřik, opravy podlah, obložení atd.;

ZŠ Šromotovo nám. + Nová ulice - 361 104,83 Kčs
odstranění závad z revizí, zednické práce, tapetování, půdní postřik, nátěr střechy, elektroinstalační práce, oprava střechy, oprava podlah v tělocvičně (Nová) a další drobná údržba;

ZŠ Struhlovsko - 388 872,-- Kčs

výměna střešní krytiny celého objektu, (302 00,--Kčs), podlahářské práce, odstraňování závad z revizí, malování atd.;

ZŠ Olšovec - 24 313,-- Kčs

topenářské a elektroinstalační práce, výměna podlahové krytiny, drobná údržba;

LŠU - 99 273,-- Kčs

oprava sklepů, kanalizace, PD rekonstrukce zdravotechniky, nákup zdravoinstalačí pro rekonstrukci, oprava hudebních nástrojů;

MĚDDM - 123 918,25 Kčs

oprava střechy a sociálního zařízení, nátěry dveří, oken, malování, drobná údržba;

V roce 1989 bylo vynaloženo na školní jídelny celkem 5 210 535,76 Kčs, z toho náklady na údržbu činily 164 612,20 Kčs. Na úseku údržby se jednalo o práce, jako oprava dležby, malování, ale především to byly opravy kuchyňského zařízení a nářadí.

Celkové náklady na provoz a údržbu všech zařízení úseku školství byly ve výši 11 276 227,16 Kčs. Pro nedostatek kapacit a především finančních prostředků nemohly být všechny požadavky na úseku údržby uskutečněny.

J. Opravilová
odbor ŠKZaSZ
MěstNV Hranice

(1. část - pokračování příště)

POZOR ! POZOR ! POZOR ! POZOR !

Pro předškolní děti

Hry, soutěže, výlety do přírody atd.
i se stravou nabízím v období :

od 2.7. - do 13.7.

Přihlaste své děti na tel. č. 2993 dopoledne.

via itália IX. dokončení 9

Colleoni-Standbild und Scuola di San Marco

Po prohlídce chrámu San Pietro in Vincelli a "felliniovským starcem" jsme opět zamířili do nejstarší části Věčného města. Ulice byly vylidněnější a počasi se také poněkud umoudřilo. Jelikož jsme měli hodinu času, rozhodli jsme se, že se přece jen "povyzrazíme" a obětujeme nehorázný peníz za kávu či plachovčičku. Leč ... kavárničky byly přeplněny a co my byly čím dál vyšší. Neodolaly tudiž jen dvě profesorky "světaběžkyně" a zakotvily v sympatickém bistro. My ostatní jsme je počkali v blízkém zákoutí, které vypadalo tak, jako by bylo postaveno pro československé turisty. Dřevěný stůl, lavice, na blízké zdi popinavé rostlinky a sprayem nafikované nápisy, které určitě nedělaly reklamu KSI. Zde jsme se tedy rozhodli dorazit torzo minizásob. Byli jsme znáveni desítkou kilometrů, které jsme od rána absolvovali. V tehle "zbědovaném stavu" nás zastihly dvě návštěvnice blízkého bistra a jaly se smát až do pláče. Tak tragikomický obrázek jsme skytali.

Sraz u Kolosea byl poznamenán okradením managera výpravy, nicméně dorazili všichni, nikdo nezůstal. Zamířili jsme do olympijského areálu, kde jsme si prohlédli sportoviště olympiády z roku 1960 a všechna ostatní, která byla postavena v letech následujících. Osobně mě

nejvíce zajímal centrální stadion, kde právě probíhá finále Italia 90. V době naší návštěvy stadion nepřipomínal sportoviště, ale obrovské steveniště. Kdybych teď viděl u nás v České a Slovenské Federativní Republice, nevěřil bych, že je možné, aby byl za dva měsíce tento sportovní "stánek" funkční, a to ještě na takové úrovni.

Z olympijského areálu jsme vyzrálí do Tivoli, bývalého i současného letoviska mnoha Římanů. Někteří zhlédli proslulé fontány, ti ekromajší se spokojili se zahradami a prohlídkou etruských uliček. Odpoledne se náš pobyt chýlil ke konci. Autobus nás čekal u prodejny s automobily. Kupodivu zde byla i naše Škoda 130. Cena ve srovnání s italskými lidovými vozy byla sněžná. Dle informace průvodce jsme se dověděli, že tento automobil si může dovolit kdokoli, ale není zájem. Holt jiný kraj - jiný mrav. Nastoupili jsme do LUXUSU a vyzrálí směrem ČSFR.

Cesta zpět byla náročná, neboť jsme uháněli non-stop po trase Tivoli - L'Aquila (překrájená scenérie a monumentalita Gran Sasso) - Ascoli - Ancona - Rimini - Ravenna - Ferrara - Padova - Udine - Tervisio. Mrzelo nás, že jsme jelí po pobřeží Jaderského moře za tmou. Obrovským zážitkem však byl ohňostroj v San Marinu, jež bylo vidět na několik desítek kilometrů. Bylo to symbolické rozloučení země, kde bylo tak krásně a přitom i smutně.

Na shledanou I T A L I A !

NOBE

San Giorgio Maggiore

VB

Přilepšení ke svému rozpočtu řešil svérázným způsobem 26letý muž, který po společné návštěvě napadl svého druha, přičemž využil jeho ovlivnění alkoholem. K rodinnému rozpočtu si přivlastnil částku 4 800,- Kčs a navíc poškozenému způsobil zranění s délkou pracovní neschopnosti 13 dnů. Je stíhan pro loupež a ublížení na zdraví.

O tom, že ekologie a ochrana životního prostředí je v popředí zájmu společnosti, svědčí případ z JZD Drahotuše. Zde neznámý zájemce o rozšířování zeleně odnesl bez vědomí JZD 30 smrků, 8 jalovců a 4 cypříše.

Velmi se podivila majitelka rodinného domku, kterou navštívili nezvaní hosté. Při své návštěvě si odnesli věci v hodnotě asi 20 000,- Kčs.

Špatné zásobování kvalitním vybavením pro soukromé podnikání řešil neznámý pachatel tím, že si vypůjčil na výstavbě SMC vrtačku zn. Bosch, aniž by o tom informoval jejího majitele - Pozemní stavby Olomouc.

V obci Střítež došlo dne 24.6. k požáru dřevěné kůlny. Jako příčina požáru bylo stanoveno zapálení bleskem.

Při kácení stromu v Hranicích byl nalezen dělostřelecký granát zarostlý v tomto stromě. Municí pocházející z II. světové války zneškodnil pyrotechnik.

NZ

Zemřelí občané našeho města v květnu 1990

Eduard Hlaváč, 1. máje 1724, 4.3.1913
 Emil Březík, Vrchlického 1202, 30.8.1904
 Marie Svozilová, K. Světlé 1126, 22.2.1917
 ing. Vladimír Církva, Jurikova 1062, 11.7.1914
 Alois Janáček, Jungmannova 1805, 10.11.1921
 ing. František Prokop, B. Němcové 1098, 4.2.1909
 Ladislav Skřiňák, kpt. Jaroše 1354, 14.7.1923
 Anežka Svobodová, Alešova 998, 13.12.1910
 Václav Příkryl, Drahotuše, Nádražní 270, 22.6.1971
 Jiřina Rusková, Velká 88, 30.1.1922

NOVÉ ZÁKONY

Od 1.7.1990 dochází k novelizaci trestního zákona, trestního řádu a zákona o přestupcích. Ze stávajícího zákona je vypuštěna část vztahující se k objasňování přečinů. Část okutkových podstat přečinů přechází do prvního odstavce novely trestního zákona. Také dochází ke změně věcné příslušnosti mezi orgány činnými v trestním řízení. V zákoně dochází k posílení ochrany majetku osob a v této oblasti by mělo dojít ke zkvalitnění práce orgánů VB. Také v oblasti přestupků jsou změny ve znění jednotlivých § a dochází také k posílení sankční pravomoci jednotlivých orgánů, pověřených řízením přestupkové agendy. V některých případech se značně zvýší trestní postih.

Naopak v oblasti trestního řízení a v oblasti přestupkového zákona dochází k většímu posílení jistot a práv občanů. Mělo by být v zájmu všech, aby v rámci svého právního vědomí se s těmito novinkami seznámili, i když v současné době je doposud nedostatek materiálů k této problematice.

kpt. JUDr. Z. Navrátil

JSME OCHOTNÍ BRZY ZAPOMENOUT

Dne 15. června 1990 se uskutečnila v Kulturním domě HCV tanecní diskotéka pro naši mládež. Pro zlepšení nálady se podávalo víno. Někteří konzumenti pravděpodobně překročili míru únosnosti a v bujém veselí, při návratu domů si pletli cestu s okolními záhonky zeleniny. Své hrdinství prokazovali pošlapáním těchto pěstovaných záhonků, lámáním opěrných tyček a vytrháváním stromkových angreštů a rybízů. Škody takto způsobené jsou více urážkou a ponízením práce nás pěstitelů, než jejich nenahraditelností.

Také jsme bývali mladí a prováděli lumpárnicky, proto se na počínání dnešní mládeže díváme s porozuměním. Přesto však bychom byli raději, kdyby si našli vhodnější prostředky k vybití přebytečné energie: třeba sport. Jsme si vědomi, že zákazy a vyhrůžkami se nic nepřimá. Věchni si přejeme žít ve vzájemné shodě a porozumění. Jenom nenapravitelní recidivisté mezi nás nepatří.

Tak ahoj mládeži a příště už s rozumem a větším pochopením, abychom na vás mohli být pyšní tak, jako v listopadu 1989.

Za pěstiteli záhonků a zahrádek na sídlišti HC:

Karel Čepička
 Josef Drahotušský
 Zdeněk Zdražilová

VÝZVA

Redakce týdeníku Přehled se obraci na všechny příznivce, aby vypomohli při odstranění posledních zbytků předvolebních agitačních materiálů. Byly lepeny vodou rozpustným lepidlem, takže stačí plakát jen rádně novlhčit a strhnout.

Děkujeme!

Současně vyzýváme neznámého autora dvou hesel, napsaných bílou barvou na obou pobřežních hrázích Bečvy u mostu, aby stejně iniciativně hesla odstranil.

Nejjednodušší bude asi přetřít hesla šedou barvou.

Rovněž děkujeme!

Čtenáři měsíčníku Zpravodaj byli jeho redakcí informováni, že červnové číslo je číslem posledním. Informace společenské rubriky proto převzal nás týdeník Přehled, který tuto rubriku bude uvádět vždy v 1. čísle každého měsíce.

Nabídka redakce pro snoubence a novomanžele

Přehled Vám na přání uveřejní oznámení o Vašem sňatku.

ZVEME VÁS

na finále OV Svažu družstevních rolníků v kopané

Účastníci:
 ZD Kojetín
 ZD Želatovice
 ZD Všechnovice
 ZD Drahotuše

KDY: sobota 30.6.1990 v 8,30 hodin

KDE: hřiště TJ Drahotuše

Bohaté občerstvení

Říká se, že výhody by měly mít hlavně maminky s malými dětmi. Nevím, zda je výhoda, když maminky s malými dětmi musí chodit k lékaři na Novou ulici, kde není lékárna a laboratoře atd... Což je ve městě všechno k ruce. Takže matka s dítětem musí z Nové ulice zpět. Myslím si, že byt na Nové ulici, který je určen jako ordinace, by lépe posloužil mladým manželům. MUDr. Floderovou, našeho lékaře, ať nechají, tam kde je! Lékař určený pro sídliště na Nové ulici ať tam klidně ordinuje. S mým názorem souhlasí většina lidí z bloku Jeselská i okolí, i jeslových rodiců.

Milada Matějíčková
 Jesle k. p. Sigma 1. máje 1013

Hranický atlet, svěřenec trénora Meněka, Vratislav Kolář se stal juniorským přeborníkem ČR pro rok 1990 ve skoku vysokém výkonem 200 cm. Tento všeobecný sportovec je i nejvíce bodujícím členem družstva mužů TJ Sigma Hranice, které soutěží v krajském přeboru. V konkurenci jedenácti družstev SM kraje je po třech kolech hranické družstvo na druhém místě.

1. Velešské Možíčí	32	hl. bodů	634	pom.
2. Sigma Hranice	28		429	bodů
3. Olympia Bruntál	27		464	
4. NH Karviná	26		423	
5. Slezan FM	22		279	
6. Slavia Bruntál	16		184	
7. Třinec B	14		189	
8. Slezan STS Opava	13		171	
9. ŽD Bohumín	9		124	
10. LMCH Přerov	9		118	
11. Slavia Havířov B	3		26	

- Jana Černá -

BISTRO U KOSTELÍČKA

- příjemné posezení na zahradě
- občerstvení všeho druhu
- VIDEO

SRDEČNĚ JSTE ZVÁNI !

jš

Jiří Švábenský
 Jungmannova 1775
 753 01 Hranice

CESTOVÁNÍ

O svérázném způsobu nového ekonomického myšlení jsem se přesvědčil předminulý týden, když jsem si v pondělí a ve středu kupoval jízdenku do Brna, kde jsem v tyto dny dělal přijímací zkoušky.

Zatímco v prvním případě jsem dostal díky pozvánce z vysoké školy alevu, za dva dny už tato údajně neplatila. Tedy příkladná změna myšlení - téměř přes noc. Jenom se bojím, jestli se zaměstnankyně ČSD vydala v tomto případě tím správným směrem k ekonomické prosperitě. Nejde o těch osm korun při cestě do Brna. Ale pokud se budeme vzájemně šídit, tak nám asi ujede vlak do Evropy. A to by nás mohlo stát o mnoho víc.

-luk-

POZOR - FOTOGRAFIE - POZOR

Sdružený klub zve všechny příznivce fotografie, a nejen je, na výstavu fotografií Jiřího Valigury z cest po Itálii - Dolomity a Benátky.

Výstava bude otevřena od 3. do 17. července 1990 denně od 14 do 17 hodin v galerii v budově SK na třídě 1. máje.

kino

Letní kino Hranice uvede:

Od soboty 30. června
do pondělí 2. července

AŽ PŘIJDE KOCOUR

Starší český film, v němž jednu z hlavních rolí nenapodobitelným způsobem ztvárnil Jan Werich. Jeho děj se odehrává v malém, čistoučkém městečku, které jako by bylo z pohádkové říše. V ději se prolíná realita a sen, všechno život a pohádka. Kouzelný kocour svým pohledem odhaluje vady lidských charakterů. Dále hrají V. Brodský, J. Sovák, E. Vašáryová, V. Menšík, J. Bohdalová a další.

Režie Vojtěch Jasný.

Film získal Zvláštní cenu poroty na XIV. MFF v Cannes.

Nenechte si ujít!

MEDVĚDI

Francouzský filmový bestseller z prostředí divoké a krásné kanadské přírody Režie J. J. Annaux.

Od úterý 3. července
do středy 4. července

SLUNCE, SENO A PÁR FACEK

Nejúspěšnější film naší loňské filmové sezóny.
Režie Zdeněk Troška.

Kino Svět Hranice uvede:

Od soboty 30. června
do pondělí 2. července

ZVLÁŠTNÍ BYTOSTI

Hrdinou tohoto příběhu je stranický funkcionář, který cítí ohrožení své pozice. Na pozadí společenského neklidu dochází k jeho morganistickému rozpadu.

Režie F. Fenič.

Hudbu k filmu složil M. Kocáb, skupina Půlnoc a Jaromír Nohavica. K filmu je připojen krátký film Tribunál. Výsledkem "soudružské" diskuse mezi komisí výtvarníků a E. Fillou byl zákaz pořádání výstavy jeho obrázků.

Nenechte si ujít!

SEDÍM NA KONÁRI

Féerie o zlatě, smrti a lásce bez milování.

Režie Juraj Jakubisko.

V hlavních rolích Bolek Polívka, Ondřej Pavelka a Markéta Hruběšová.

V sobotu v 16.00 hod. představení pro děti. V neděli v 15.30 hod. představení pro mládež.

V sobotu 30. června

ŽELEZNÝ JAN

Filmový přepis klasické pohádky bratří Grimmů. Film NDR.

V neděli 1. července

JAK SVĚT PŘICHÁZÍ O BÁSNÍKY

Česká komedie. V hlavní roli P. Kříž.

NĚZAPOMEŇTE JÍT DO KINA!

V tomto čísle jsme použili starých hranických reklam.

KINO UNIVERSUM, HRANICE, HOTEL »ČERNÝ OREL«, WILSONOVA TŘIDA.

Ve čtvrtek 12. ledna o půl 8. hod. večer

MARKÝZ D'ÉON

Devět obrazů z galantních dějin Francie a ruské krutovlády.

V sobotu 14. ledna o půl 8. hod. večer
a v neděli 15. ledna o 4., 6. a o 8. hod. večer

ANNY, UKRUTNÁ PŘITELKYNE roztomilá veselohra.

KINO OLYMPIA, HRANICE

V pátek 13. ledna — lidové představení.

Miláček obecenstva Dolly Haasová

ANTOINETTIN PRVNÍ PLES

Německá verše, české titulky.

V sobotu 14. ledna, v neděli 15. ledna
a v pondělí 16. ledna.

Rozkošná zvuková veselohra s Liane Haidovou
a H. Brausewetterem

MADAME MA VYCHÁZKU

Německá verše, české titulky.

Podepsané články nemusí vyjadřovat názory redakce.

Týdeník PŘEHLED vydává Občanské fórum v Hranicích, Školní náměstí, telefon 2087.

PŘEHLED č. 24 připravili :

Jindra Doležalová, Vlastimil Halcl, Bohumil Honzík, Libuše Hreblová, Marie Hudcová, Alena Mrázová, Jana Pekorná, Emilie Ryšková, Jarmila Sykorevá, Drahomíra Škepová, Lenka Vydrovová